



# Vreta Kluster Trädgård

## Regionalt kompetenscentrum i Östra Sverige

Linnea Persson, Hushållningssällskapet  
Marie Lönneskog Hogstadius, LRF

December 2014



# Uppstart av Vreta Kluster Trädgård

Under hösten 2014 har Vreta Kluster Trädgård, ett regionalt nätverk och kompetenscentrum för trädgårdsnäringen i Östra Sverige startats upp. Målen med uppstarten har varit att:

1. identifiera aktörer inom trädgårdsbranschen i Östra Sverige
2. skapa ett nätverk för aktörerna
3. anordna inspirationsträffar för nätverket
4. utröna vilka aktivitetsområden aktörerna önskar att Vreta Kluster Trädgård ska arbeta med

## Skapande av nätverk

För att nå så många intresserade som möjligt inom trädgårdsbranschen gjordes en bred inbjudan till höstens seminarier. Detta gjordes genom utskick och annonsering genom befintliga kanaler hos Tillväxt Trädgård, Vreta Kluster, Hushållningssällskapet, Lovanggruppen, LRF, Naturbruksgymnasiet och SIK. Vid anmälan och i samband med seminarierna har e-postadresser samlats in till deltagarna och en sändlista för Vreta Kluster Trädgård har skapats för framtida nätverkande med regionens aktörer i trädgårdsbranschen.

## Seminarier

Den 23 oktober anordnades ett första seminarium med Vreta Kluster Trädgård. Temat för dagen var "Hur får vi nya och fler affärer i trädgårdsbranschen?". Linnea Persson, Hushållningssällskapet inledde seminariet med en introduktion av Vreta Kluster Trädgård. Louise Alenbrand, Östgötamat föreläste om varumärkesbyggande. Magdalena och Olof Hermelin berättade om hur de arbetar med marknadsföring och LEAN i sitt trädgårdsföretag. Vid slutet av seminariet höll Marie Lönneskog, LRF en workshop som resulterade i många intressanta förslag på aktiviteter som Vreta Kluster Trädgård skulle kunna arbeta med i framtiden.

Den 18 november hölls ett andra seminarium med tema "Inriktning och marknad för ökad lönsamhet i trädgårdsbranschen". Linnea Persson, Hushållningssällskapet inledde seminariet med en introduktion av Vreta Kluster Trädgård. Kajsa Dahlerus, SLA föreläste om villkor vid anställning av utländsk arbetskraft. Anette Borgström, MOEK berättade om trender på marknaden för trädgårdsprodukter. Eric och Petra Holgersson, Mårdsmålen och Älmås gård delade med sig av sina erfarenheter av försäljningsstrategier. Seminariet avslutades med steg två i workshopen, ledd av Marie Lönneskog, LRF. Workshopen resulterade i fem prioriterade aktiviteter för Vreta Kluster Trädgård att genomföra under 2015.

Vid de två första seminarierna deltog ett 30-tal personer vid respektive tillfälle. Flera personer deltog vid båda tillfällena, medan några bara deltog vid det ena. Bland deltagarna fanns både etablerade trädgårdsproducenter, personer som ville börja med trädgårdsproduktion samt deltagare med andra intressen kopplade till trädgårdsproduktion.

Ett tredje seminarium anordnades den 3 december i samarbete med delprojektet "Förstudie till humleproduktion i Östergötland". Seminariet inleddes med en presentation av förstudien. Därefter följde föreläsningar med Else-Marie Strese, Julita gård, Kirsten Jensen Länsstyrelsen Västra Götaland, Jenny Hagenblad Linköpings Universitet samt Gunilla Hellsten Boman, Spännaregården. Till humleseminariet kom ett 70-tal deltagare. Bland deltagarna fanns småskaliga humleodlare, bryggerier, deltagare med intresse av att börja odla humle eller brygga öl, samt deltagare med andra intressen kopplade till humle.

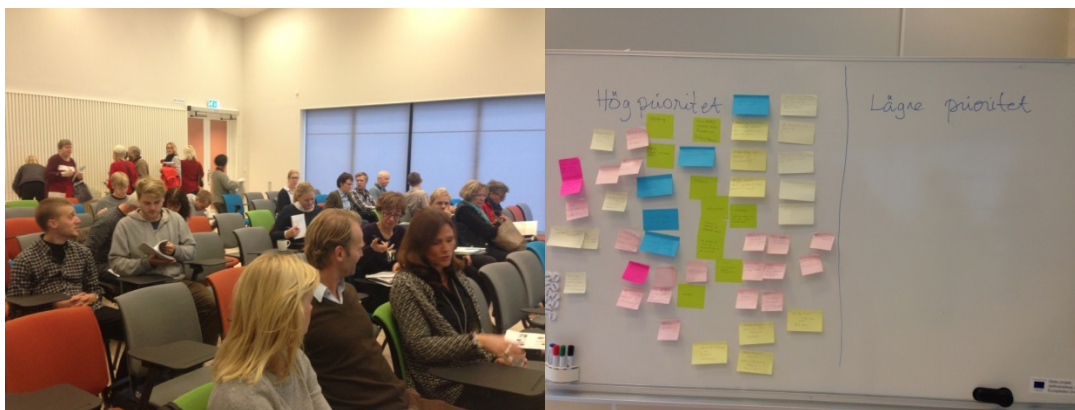
För detaljerat innehåll till de tre seminarierna se bifogade inbjudningar.

## Resultat av workshops

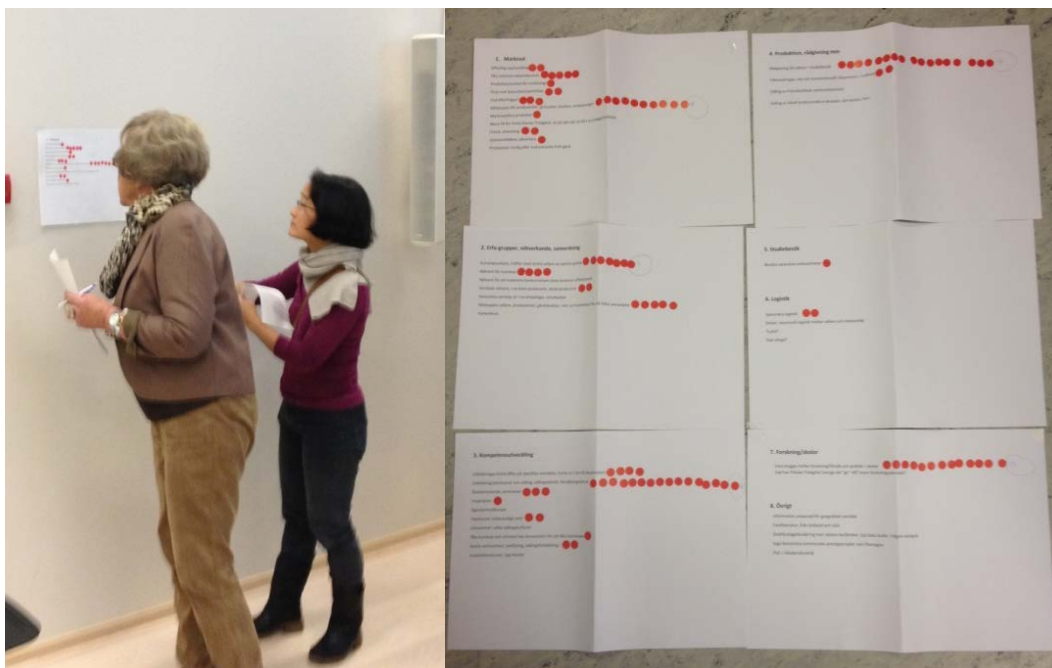
Deltagarna på de två första seminarierna fick genomgå en workshop med målet att utröna vad deltagarna önskar av Vreta Kluster Trädgård i fortsättningen. Vid den första träffen grupperbetades ett antal förslag fram (se figur 1). Vid den andra träffen tilldelades deltagarna fem röster som de fick fördela på de aktiviteter som

de ansåg viktigast (se figur 2). Hela resultatet redovisas i tabell 1 nedan. Här följer de fem förslag som fick flest röster:

1. Rådgivning till odlare + studiebesök (17 röster)
2. Utbildning/seminarier om odling, odlingsteknik, försäljningsteknik (16 röster)
3. Vara brygga mellan forskning/försök och praktik + skolor (13 röster)
4. Mötesplats för producenter, grossister, butiker, restauranger (10 röster)
5. Kunskapsutbyte, träffar med andra odlare av samma gröda (7 röster)



Figur 1. Vid första seminariet arbetade deltagarna i grupper med att ta fram förslag på vad Vreta Kluster Trädgård skulle kunna arbeta med. Alla förslag gavs hög prioritet av deltagarna. (Foto Linnea Persson & Marie Lönneskog)



Figur 2. Vid det andra seminariet tilldelades varje deltagare fem röda klisterlappar till att rösta på de aktivitetsförslag de ansåg viktigast från föregående seminarium. (Foto Linnea Persson)

**Tabell 1. Resultat av omröstning om aktivitetsområden för Vreta Kluster Trädgård**

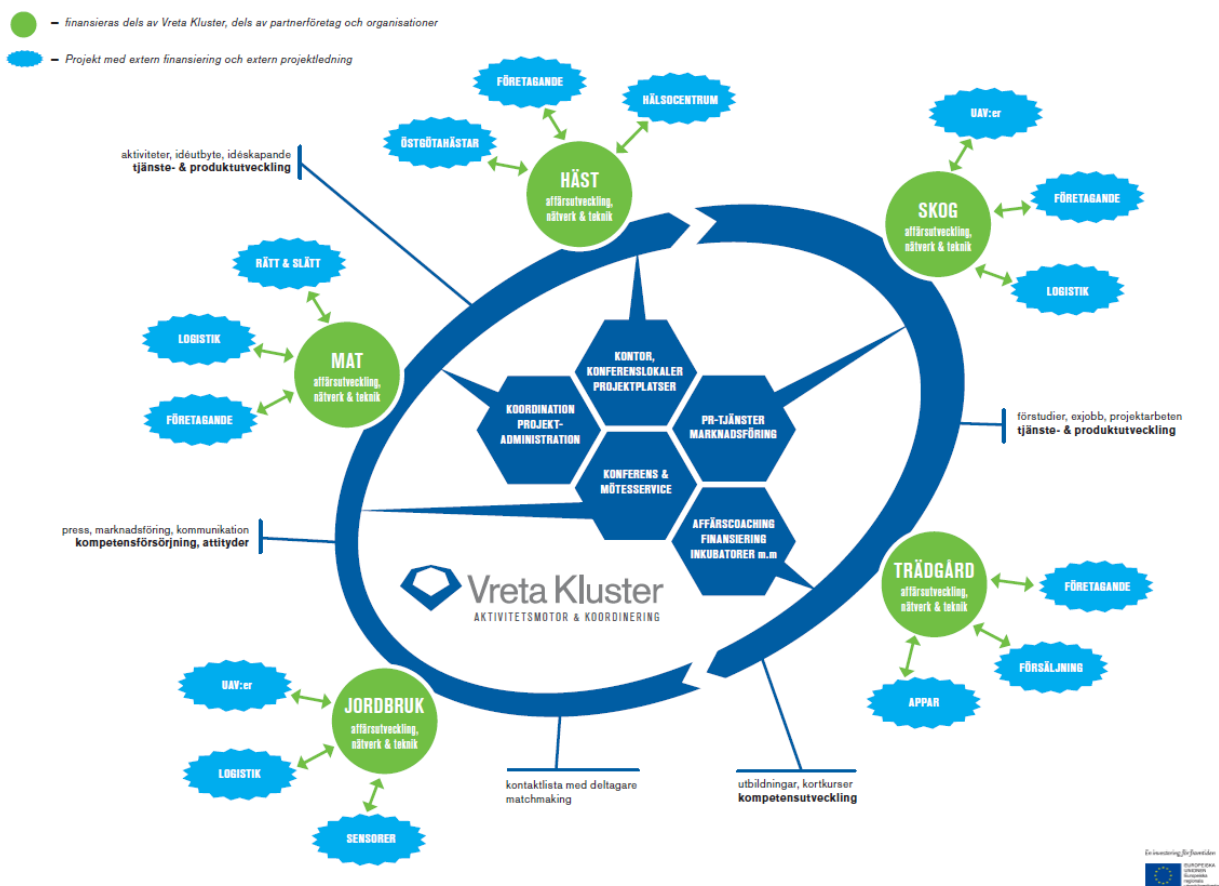
<b>Marknad</b>	<b>Antal röster</b>
Offentlig upphandling	2
Öka volymen närproducerat	5
Produktionsenhet för småskaligt	1
Örat mot branschen/samhället	2
Vad efterfrågas?	3
<b>Mötesplats för producenter, grossister, butiker, restauranger</b>	<b>10</b>
Marknadsföra produkter	1
Mera PR för Vreta Kluster Trädgård, så att det når ut till t ex trädgårdsskolor	0
Trend, utveckling	2
Opinionsbildare, påverkare	1
Pristipslista i kr/kg eller motsvarande Fritt gård	0
<b>Erfa-grupper, nätverkande, samordning</b>	<b>Antal röster</b>
<b>Kunskapsutbyte, träffar med andra odlare av samma gröda</b>	<b>7</b>
Nätverk för kunskap	4
Nätverk för att motverka konkurrensen (som bromsar effektivitet)	0
Vertikalt nätverk, t ex kock-producent, skola-producent	2
Samordna samköp av t ex emballage, returbackar	0
Mötesplats odlare, producenter, gårdsbutiker, mm verksamheter för att hitta samarbete	5
Vattenbruk	0
<b>Kompetensutveckling</b>	<b>Antal röster</b>
Utbildningar/infoträffar på specifika områden, korta ca 2 tim (frukostmöten)	4
<b>Utbildning/seminarier om odling, odlings teknik, försäljningsteknik</b>	<b>16</b>
Återkommande seminarier	3
Inspiration	1
Egenkontrollkurser	0
Fackkurser (nödvändigt ont)	2
Lönsamhet i olika odlingskulturer	0
Öka kunskap och intresse hos konsument för att öka marknaden	1
Starta verksamhet, bokförling, odlingsförbättring	2
Inspirationskurser, typ Humle	0
<b>Produktion, rådgivning mm</b>	<b>Antal röster</b>
<b>Rådgivning till odlare + studiebesök</b>	<b>17</b>
Fältvandringar, eko och konventionellt tillsammans, kvällstid	2
Odling av frilandsodlade sommarblommor	0
Odling av lokalt producerade krukväxter, det behövs fler!	0
<b>Studiebesök</b>	<b>Antal röster</b>
Besöka varandras verksamheter	1
<b>Logistik</b>	<b>Antal röster</b>
Samordna logistik	2
Smart, resurssnål logistik mellan odlare och restaurang	0
Turbil?	0
Fast slinga?	0
<b>Forskning/skolor</b>	<b>Antal röster</b>
<b>Vara brygga mellan forskning/försök och praktik + skolor</b>	<b>13</b>
Vad har Tillväxt Trädgård Sverige att "ge" VKT inom forskningsområdet?	0
<b>Övrigt</b>	<b>Antal röster</b>
Information anpassad för geografiskt område	0
Facklitteratur, från Holland och USA	0
Småföretagsförsäkring mot rabiat byråkrater, typ baka bullar, trägolv-stengolv	0
Inga fantastiska kommunala prestigeprojekt som Plantagon	0
Fisk = lokalproducerat	0

## Framtidsplan för Vreta Kluster Trädgård

Vreta Kluster Trädgård kommer att bli ett av flera bestående temanätverk inom Vreta Kluster (se figur 3). Vreta Kluster har hittat grundfinansiering för nätverksarbete inom trädgård, mat och häst. Dessa nätverk ska kunna interagera och samverka med varandra för att utveckla nya intressanta projekt som gagnar de gröna näringarna.

Målet är att Vreta Kluster Trädgård ska anordna ca 2-4 aktiviteter per år för trädgårdsbranschen. Utöver dessa aktiviteter ska nätverket kunna bidra till att starta och driva olika projekt inom trädgård. Vreta Kluster Trädgård skulle bland annat vilja jobba vidare med att anordna studiebesök, seminarier, frukostmöten, kortare kurser och mötesplatser för olika aktörer inom trädgårdsbranschen.

Vi vill även arbeta vidare med fortsatt forskning och utveckling av humleproduktion. Ansökan om projektmedel för ett fortsatt humleprojekt har skickats till SLF och har gått vidare till steg 2 i ansökningsprocessen. En ansökan om delfinansiering för sortförsök med humle har även skickats till Region Östergötland. Planer finns även på att söka medel från EIP för ett innovationsprojekt inom humleproduktion.



Figur 3. Skiss temaområden Vreta Kluster